

ЭтнаТрадыцыя

КАЛЯДНЫ СПЕЎНІК

КАЛЯДНЫ СПЕЎНІК

Мінск
«Медіал»
2020

УДК 784.4
ББК 85.94я438
К 17

Укладанне
Сяржук Доўгушаў
Расшыфроўка нот:
Аляксандр Ясінскі

Набор нотнага матэрыялу:
Ганна Канстанцінава

Падрыхтоўка і набор тэкстаў:
Сяржук Доўгушаў

Уступны тэкст:
Яніна Грыневіч

*Спеўнік выдадзены дзякуючы дапамозе Прадстаўніцтва
Еўрапейскага звязу ў Беларусі*

К 17 **Калядны спеўнік** / уклад. С.Доўгушаў. — Мінск :
«Медыал», 2020 — 48 с. : іл.
ISBN 978-985-7229-39-0

У спеўніку прадстаўлены адметныя ўзоры фальклору зімовага цыкла — калядных песень, што выконваюцца на працягу ўсяго святачнага перыяду з 24 снежня па 6 студзеня (з 6 па 19 студзеня). Песні з розных рэгіёнаў Беларусі пададзены з нотамі і прыдатныя для супольнага выканання. Яны яднаюць, ствараюць асаблівы радасны настрой, выказваюць пажаданні лепшай долі, шчасця і дабрабыту ў будучым годзе.

Адрасуецца ўсім, хто цікавіцца беларускім фальклорам і традыцыйнай культурай.

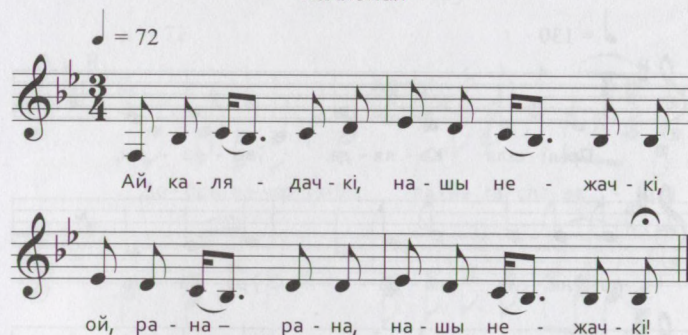
УДК 784.4
ББК 85.94я438

ISBN 978-985-7229-39-0

© «ЭтнаТрадыцыя», 2020
© Афармленне. «Медыал», 2020
© Доўгушаў, 2020

Ай, калядачкі, нашы нежачкі

Калядная

Ай, калядачкі, нашы нежачкі,
Ой, рана-рана, нашы нежачкі.

Ай, завеелі ў карчму сцежачкі,
Ой, рана-рана, у карчму сцежачкі.

Ай, калядачкі, прыбліжыцеся,
Ой, рана-рана, прыбліжыцеся.

Ай, калбасачкі, паніжыцеся,
Ой, рана-рана, паніжыцеся.

Нам піліпаўка надакучала,
Ой рана-рана, надакучала.

Нас піліпаўка пазамучала,
Ой, рана-рана, пазамучала.

А ўсё сена ды павывалакла,
Ой, рана-рана, ды павывалакла.

З клеці жыта ўсё павысапала,
Ой, рана-рана, ды павысапала.

Прыйшла Каляда ўвечары

Калядная

♩ = 130

Пры - шла Ка - ля - да ўве - ча - ры,
 пры - ня - сла пі - ра - гі ўрэ - ша - ці. (i)
 Па - ста - ві - ла пі - ра - гі на стаў - пе,
 са - ма се - ла Ка - ля - да у ку - це.
 А ма - лы - я дзе - ці за пі - рог.
 Пай - шла Ка - ля - да за па - рог!

Прыйшла Каляда ўвечары,
 Прынясла пірагі ўрэшці.
 Паставіла пірагі на стаўпе,

Сама села Каляда ў куце.
 А малыя дзеці за пірог:
 «Пайшла, Каляда, за парог!»

Добры вечар табе, пане гаспадару

Калядная гаспадару

♩ = 72

До - бры ве - чар та - бе, па - не га - спа - да - ру!
 Ра - ду - йся, ой, ра - ду - йся, зе - мля!
 Сын Бо - жы на - ра - дзіў - ся!

Добры вечар табе, пане гаспадару,
 Радуйся, ой, радуйся, земля, сын Божы нарадзіўся!*

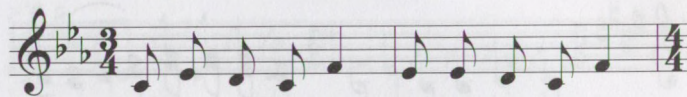
Засцілайце столы, усе, колько маем,
 Дай кладзеце калачы святое пшаніцы.
 Дай прыйшлі к нам жэ тры святы ў госці.
 Дай першае свято – Хрыстова раджэнне.
 А другое свято – святога Васілля.
 А трэцяе свято – святое Храшчэнне.

* Прыпеў «Радуйся, ой, радуйся, земля, сын Божы нарадзіўся!»
 паўтараецца пасля кожнага радка.

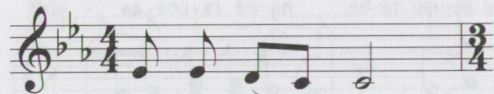
А ў бару, ў бару

Шчадроўка

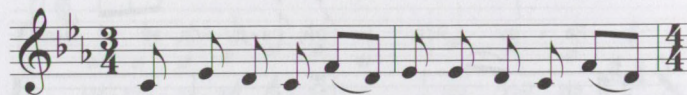
♩ = 110

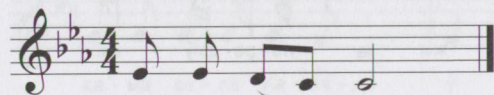
1. А ў ба - ру, ў ба - ру сьве-ча га - рэ - ла,

Сьвя - ты ве - чар!

2. Сьве-ча га - рэ - ла, і - ска - рка ўпа - ла,

Сьвя - ты ве - чар!

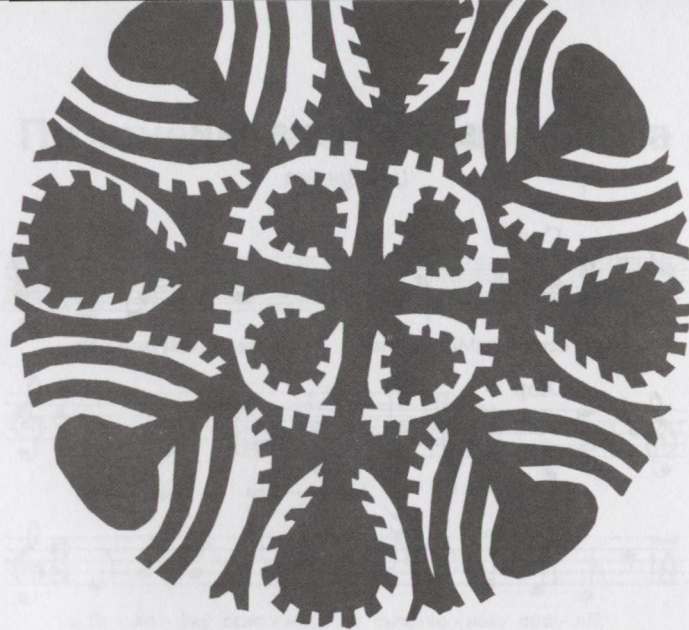
А ў бару, ў бару сьвеча гарэла,
Сьвяты вечар!*

Сьвеча гарэла, іскарка ўпала,
Іскарка ўпала, возера стала.

А ў том возяры сам Бог купаўся

З Ісусам Хрыстом, сьвятым Раждзяствам.

*Прыпеў «Сьвяты вечар!» паўтараецца пасля кожнага радка.

Прыгавор пасля песні:

«Шчадрую, шчадрую,

Каўбасу чую.

Дайце каўбасу,

Дамоў панясу.

Дайця другую,

Шчэ пашчадрую.

Дайця трэцяю,

Хоць авечаю!

Скарэя дарыця

Да нас не барыця:

Кароткія світкі,

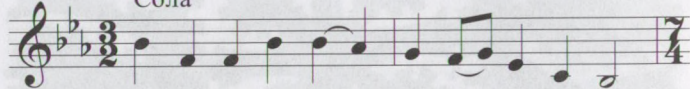
Памерзлі лыткі».

Святы Мікалай

Шчадроўка

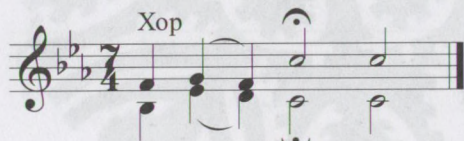
$\text{♩} = 80$

Сола

Свя - ты Мі - ка - лай сеў ў ка - нец ста - ла,

Хор

шчо - дры ве - чар!

Святы Мікалай сеў ў канец стала,
Шчодры вечар!*

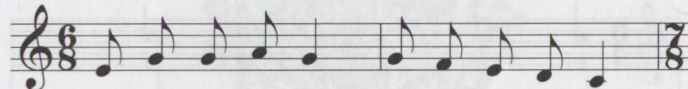
Галоўку скланіў, слёзаныкі разліў,
А з тае слязы стаў ціхі Дунай,
А ў тым Дунаю Гасподзь купаўся,
Гасподзь купаўся і святы Пятро,
Ой, купаліся й рахаваліся,
А гасподзь кажа: «Неба вышэйша!»
А Пятро кажа, што мора глыбей!
Богава праўда пайшла небамі,
Пятрова праўда пайшла рэкамі.

* Прыпеў «Шчодры вечар!» пайтараецца пасля кожнага радка.

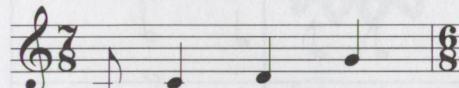
По канец стала седзіць Мікола

Шчадроўка

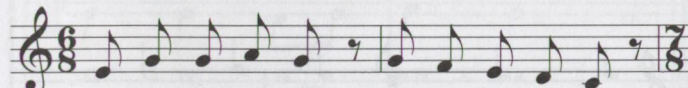
$\text{♩} = 200$

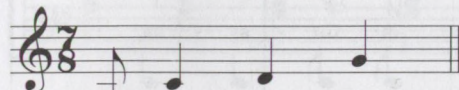
1. По ко - нец сто - ла се - дзіць Мі - ко - ла,

Шчо - дры ве - чор!

2. Го - ло - ўку скло - ніў, сьлё-зо - ньку про - ліў,

Шчо - дры ве - чор!

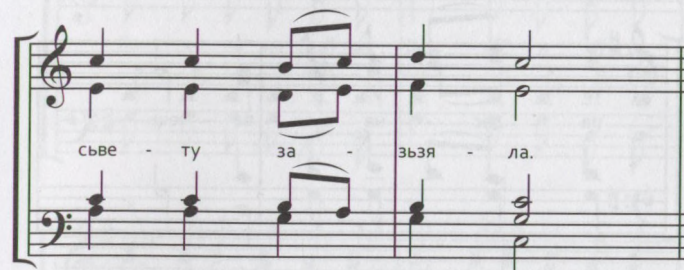
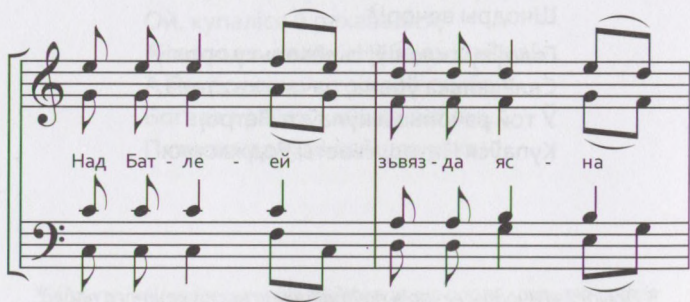
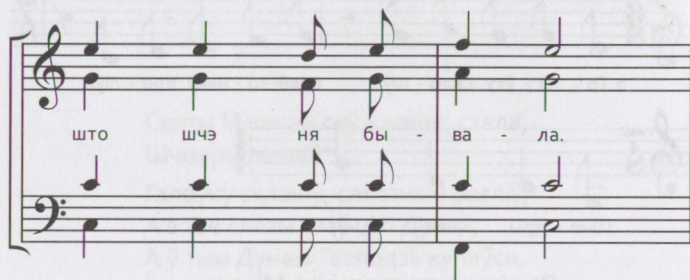
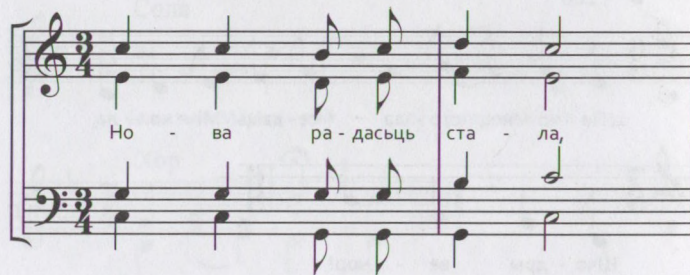
По канец стала седзіць Мікола,
Шчодры вечор!*

Голоўку скланіў, сьлёзоньку проліў.
Сьлёзаныка ўпала, рэчанька стала.
Ў той рэчоньцы купаўся Петро,
Купаўся Петро, сьветы Роджэство.

* Прыпеў «Шчодры вечор!» пайтараецца пасля кожнага радка.

Нова радасьць стала

Калядны псалм

Нова радасьць стала, што шчэ ня бывала.
Над Батлеей зьвязда ясна сьвету зазьзяла.

Пастушкі з ягняткам перад тым дзіцяткам
Упадаюць на калені для яго ўслаўленьня.

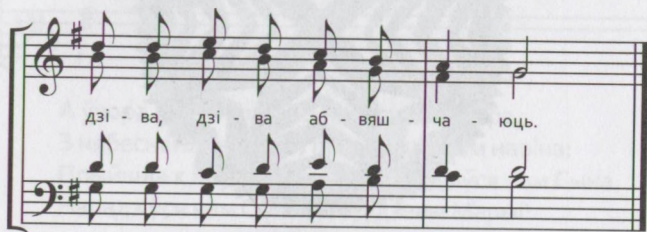
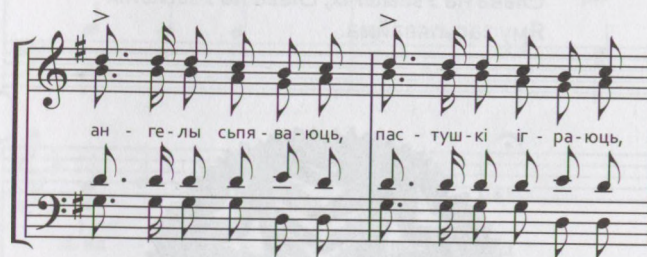
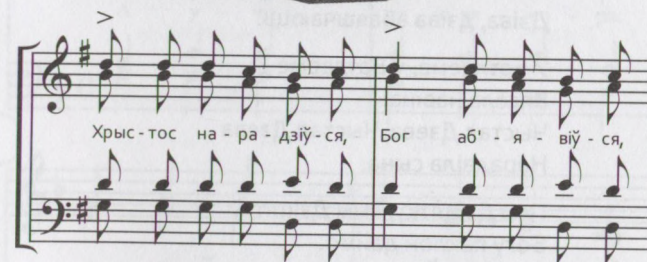
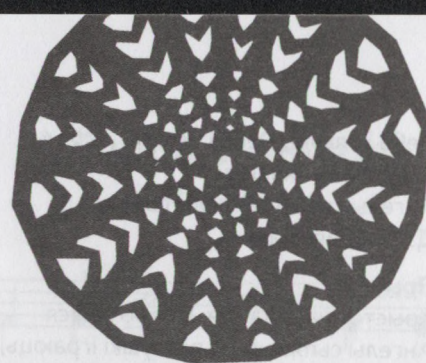
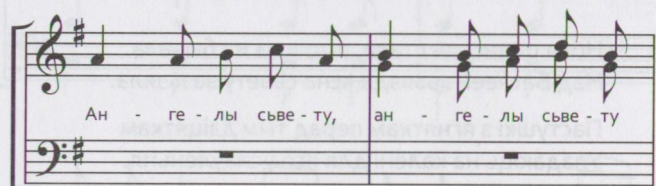
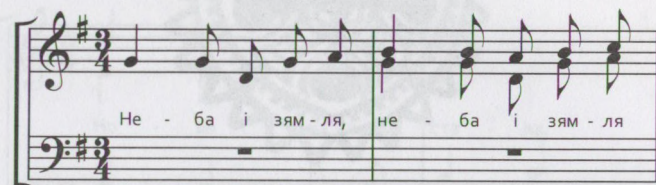
Дзе Хрыстос радзіўся, з Панны ўцелавіўся,
Як чалавек, пляёнкамі бедна спавіўся.

І мы ўраз сьпяваем, Хрыста праслаўляем,
Нараджанага з Марыі пакорна ўпрашаем.

Просім цябе, Божа, просім мы, як можам:
«Дай нам у небе жыцьцё шчасна, на зямлі прыгожа».

Неба і Зямля

Калядны псалм

Неба і Зямля, Неба і Зямля
Радасна сьпяваюць.
Ангелы сьвету, ангелы сьвету
Дзіва абвяшчаюць.

Прыпеў:

Хрыстос нарадзіўся, Бог аб'явіўся
Ангелы сьпяваюць, пастушкі іграюць,
Дзіва, дзіва абвяшчаюць.

У Батлееме, у Батлееме
Вясёла навіна:
Чыстая Дзева, Чыстая Дзева
Нарадзіла сына.

І мы Дзіцятку, і мы Дзіцятку
Богу паклон даймо.
Слава на Ўзвышніх, слава на Ўзвышніх
Яму засьпявайма.

А ўчора зь вячора

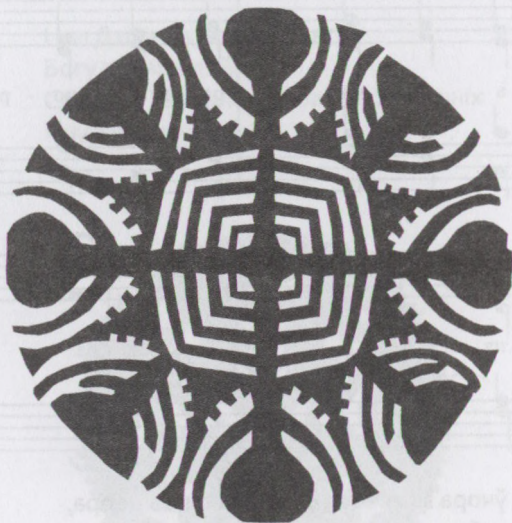
Калядны псалём

А у - чо - ра зь вя - чо - ра,
а у - чо - ра зь вя - чо - ра
зь ня - бес - на - га дво - ра.

А ўчора зь вячора (2) з нябеснага двора,
З нябеснага двора (2) прыйшла к нам навіна:
Прышла к нам навіна (2) – нарадзіўся нам Сына.
Нарадзіўся нам Сына (2) ад дзева Марыі!

Другі варыянт тэксту:

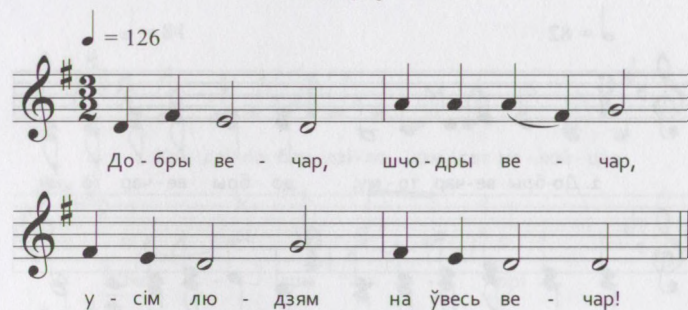
Учора зь вячора, засьвяціла зора *
Зора засьвяціла, сьвет узьвесяліла.
Сьвет узьвесяліўся, Хрыстос нарадзіўся.
Хрыстова раджэньне — людзям на збаўленьне.
Людзі, прыбягайце, Хрыста прывітайце.
Здаровы бывайце, нам Каляду дайце.
Здаровы сьвяткуйце, дайце не шкадуйце!

* Кожны радок паўтараецца двойчы.

Добры вечар, шчодры вечар

Шчадроўка

Добры вечар, шчодры вечар
Усім людзям на ўвесь вечар!

— А ці дома пані твая?
А я бачу, яна дома.

— Яна дома не гуляе,
Піражочкі рашчыняе!

— А ці дома пан гаспадар?
А я бачу, што ён дома.

Што ён дома не гуляе,
Чалядоньку даглядае!

На ём шуба шубалёва,
Прычаплёна каліточка.

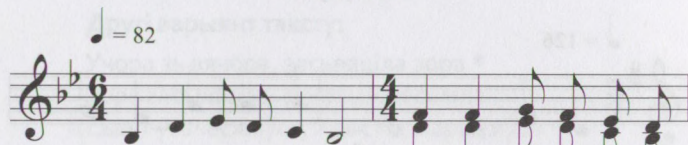
А ў калітцы ў той новай
Усім госьцям па златому.

Добры вечар, шчодры вечар
Усім людзям на ўвесь вечар!

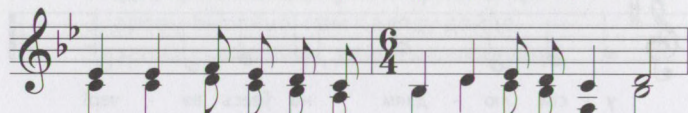
Добры вечар тому

Калядная

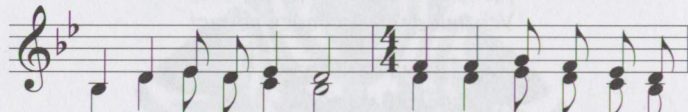
♩ = 82

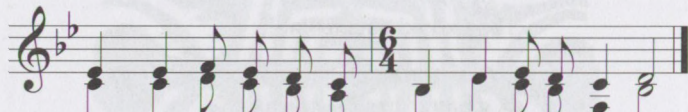
1. До-бры ве-чар то-му, до-бры ве-чар то-му,

хто ўгэ-та-му до-му, хто ўгэ-та-му до-му.

2. Мы са-мі з са-бо-ю, мы са-мі з са-бо-ю,

з дзе-цямі і жа-но-ю, з дзе-цямі і жа-но-ю.

Добры вечар тому,*

Хто ў гэтаму дому.

Мы самі з сабою,

З дзецямі і жаною.

Сталы засцілаем,

Каляды спраўляем.

А па гэтай модзе

Будзьмо ўсе здаровы.

А па гэтай казцы

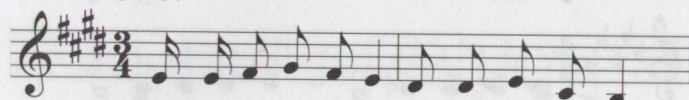
Жывіце ў ласцы.

* Кожны радок паўтараецца двойчы.

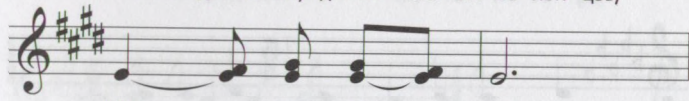
Ходзіло-блудзіло сэмсот малойцэв

Шчадроўка гаспадару

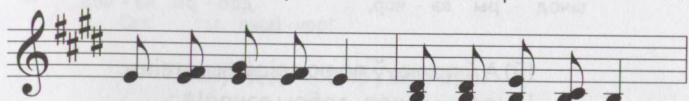
♩ = 84

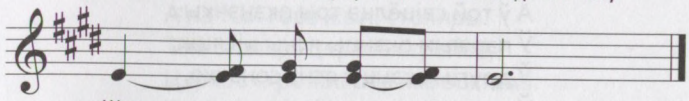
1. Хо-дзі-ло блу-дзі-ло сэм-сот ма-лой-цэв,

Шчо-дры вэ-чор!

2. Сэм-сот ма-лой-цэв, сэм ко-ляд-ніч-ків,

Шчо-дры вэ-чор!

Ходзіло-блудзіло сэмсот малойцэв,

Шчодры вэчор!*

Сэмсот малойцэв, сэм коляднічків.

Прыблудзілыся к новому двору,

К новому двору, к пану Рыгору.

— Ой добры вэчор, пане Рыгорэ,

Мі ж твого двора нэ мінаемо,

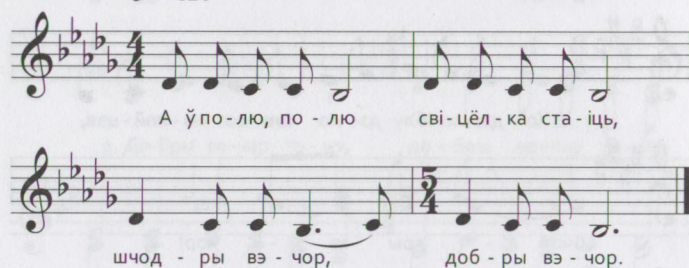
Мі ж усі тэбэ вэлічаемо.

* Прыпеў «Шчодры вэчор!» паўтараецца пасля кожнага радка.

Шчодры вэчор

Шчадроўка

♩ = 120

(й) А ў полю, ў полю свіцёлка стаіць.
Шчодры вэчор, добры вэчор!*

А ў той свіцёлцэ тры окэнэчкі:
Ў пэршым окэнцы ясны місяцік,
Ў другім окэнцы ясна сонэчка,
Ў трэцім окэнцы ясны зорэчкі.
Ой, шо місяцік – то й господарык,
А шо сонэчка – то й госпадынька,
А шо зорочкі – то іх(э) дэткі.

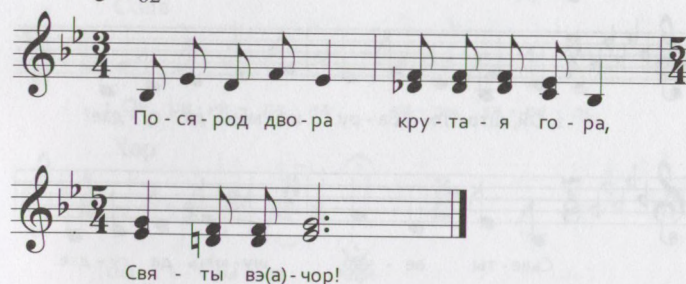

*Прыпеў «Шчодры вэчор, добры вэчор» паўтараецца пасля кожнага радка.

Посярод двора крутая гора

Калядная

♩ = 62

Посярод двора крутая гора.
Святы вачор*

А на тый горэ жылі столяры.
Тые столярэ цэрков стройілі,
Цэрков стройілі с трэма вокнамі.
Первэ вокэнцэ – то ясна сонцэ,
Другэ вокэнцэ – ясна мэсячык,
Трэцце вокэнцэ – ясна зэрночка.
Ясна сонейко – то ёго жона,
Ясны мэсячык – то ёго сынок.

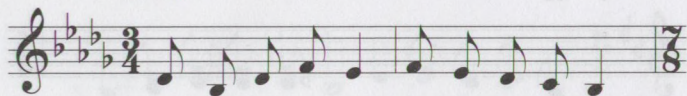

*Прыпеў «Святы вачор» паўтараецца пасля кожнага радка.

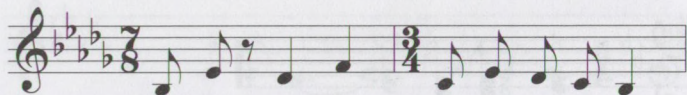
Ой, што то ў бару

Калядная

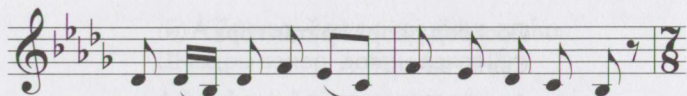
♩ = 84

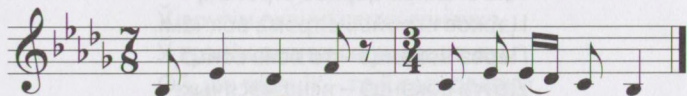
1. Ой, што то ў ба - ру шу - міць да гу - дзе?

Сьве - ты ве - чар, шу - міць да гу - дзе.

2. Шу - міць да гу - дзе, пчо - льна ма - тка йдзе,

Сьве - ты ве - чар, пчо - льна ма - тка йдзе.

Ой, што то ў бару шуміць да гудзе?

Сьветы вечар, шуміць да гудзе.*

Шуміць да гудзе, пчольна матка йдзе,

Пчольна матка йдзе, роікі вядзе.

А к каму ідзе? К пану Ёняю.

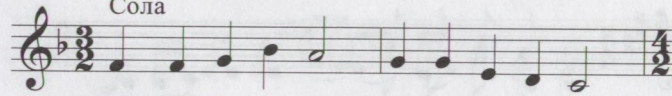
*Рэфрэн «Сьветы вечар» паўтараецца пасля кожнага радка з другім яго паўвершам.

Ой, рана-рана куры запелі

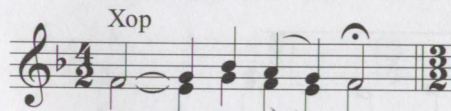
Шчадроўка

♩ = 84

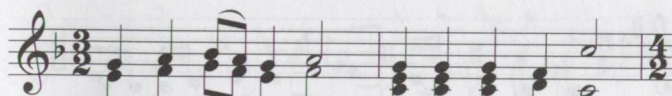
Сола

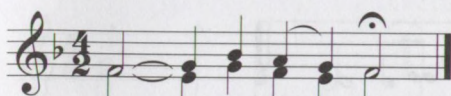
1. Ой, ра - на - ра - на ку - ры за - пе - лі,

Хор
свя - ты ве - чар!

2. А шчэ й най - ра - ней пан А - ндрэй - ка ўстаў,

свя - ты ве - чар!

Ой, рана-рана куры запелі,
Сьвяты вечар!*

А шчэ й найраней пан Андрэйка ўстаў.

Пан Андрэйка ўстаў, званком зазваніў,

Званком зазваніў, братоў пабудзіў:

– Ўставайце, браткі, коні сядлайце,

Да й паедзема мы ў чыстае поле,

У чыстае поле на паляванне,

Запалюема дзевяць лісікаў,

Дзевяць лісікаў, дзесяту куньку,

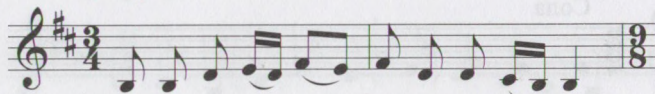
Дзесяту куньку матцы на шубку.

*Прыпеў «Сьвяты вечар!» паўтараецца пасля кожнага радка.

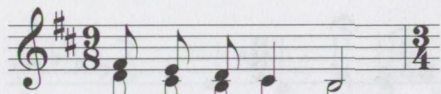
Ой, рана, рана

Шчадроўка

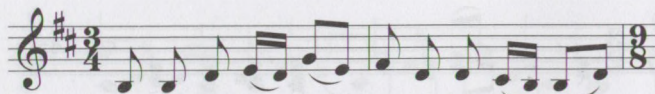
♩ = 70

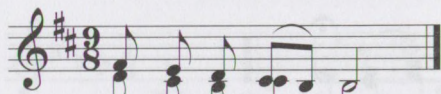
1. Ой, ра - на, ра - на ку - ры па - пе - лі,

Сьвя - тэ - й ве - чар!

2. Ой, ра - ней та - го Ма - не - чка ўста - ла,

Сьвя - тэ - й ве - чар!

Ой, рана, рана куры папелі, Сьвятэй вечар!*

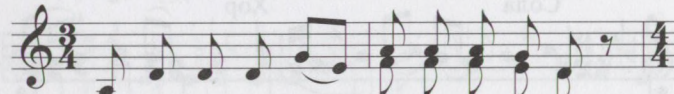
Ой, раней таго Манечка ўстала,
Манечка ўстала, сьвечы сукала,
Сьвечы сукала, у цэрькаўку ішла,
Ў цэрькаўку ішла, хлапцоў будзіла:
– Братцы, устывайця, коні сідлайця,
Коні сідлайця, ў дарогу іжжайця,
Ў дарогу іжжайця, у мяне пытайця:
– Ой, чыя дачка каралеўначка?
– Пітракова дачка да й Манютачка.

*Прыпеў «Сьвятэй вечар!» паўтараецца пасля кожнага радка.

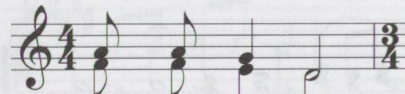
А ў ляску, ў ляску

Шчадроўка дзяўчыне

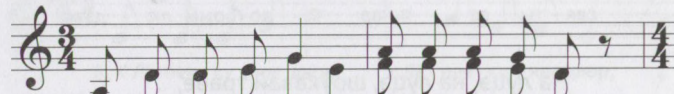
♩ = 72

1. А ў ля - ску, ў ля - ску, на жо - ўтым пя - ску,

Сьвя - ты ве - чар!

2. Па - ва лі - та - ла, пе - р'я зьбі - ра - ла,

Сьвя - ты ве - чар!

А ў ляску, ў ляску, на жоўтым пяску,
Сьвяты вечар!*

Пава літала, пер'я зьбірала,
Пер'я зьбірала, ў рукавок клала.
З рукаўка брала, вяночак віла,
А зьвіўшы вянок ды пайшла ў танок.
Што ў тым танку трох палюбіла.
Аднаму дала шолкавы платок,
Другому дала залаты пярсьнёк,
А за трэцяго ды й сама пашла.

*Прыпеў «Сьвяты вечар!» паўтараецца пасля кожнага радка.

На луцэ, на луцэ, шоўкавай траве

Шчадроўка хлопцу

$\text{♩} = 52$
Сола Хор

На лу - цэ, лу - цэ, шоў - ка - вай тра - ве,
свя - ты ве - чар до - брым лю - дзям!

На луцэ, на луцэ, шоўкавай траве,

Святы вечар добрым людзям!*

Млады Мікітка (Лёначка) коніка пасе,

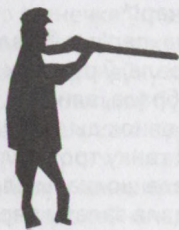
Коніка пасе, з канём гавора:

— Ай, конь ты мой конь, я ж цябе прадам,

Я ж цябе прадам за руб, за стрэлку,

За руб, за стрэлку, за красну дзеўку,

Я стрэлку зламлю, я дзеўку вазьму.

*Прыпеў «Святы вечар добрым людзям!» паўтараецца пасля кожнага радка.

На вараным канёчку

Калядная

$\text{♩} = 124$

1. На ва-ра-ным ка-нёч-ку, на ва-ра-ным ка-нёч-ку
Ка - ля - да, Ка - ля - да!
6. К Лё-неч-ку на двор, к Лё-неч-ку на двор,
Ка - ля - да, Ка - ля - да!

На вараным канёчку

Каляда, каляда!*

У пісаным вазочку

Едзе, едзе калёска.

— Куды едзеш, калёска?

— А я еду, паеду

К Лёначку на двор.

— Дары мяне, Лёначка,

— А чым жа цябе дарыць?

— Пшанічачкі рашато,

За пшаніччай калбаску,

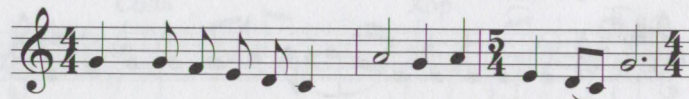
За калбаскай гарэлку.

*Прыпеў «Каляда, каляда!» паўтараецца пасля кожнага радка. Кожны радок паўтараецца двайчы.

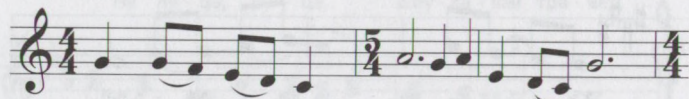
Ехала каліда з Полацку

Калядная

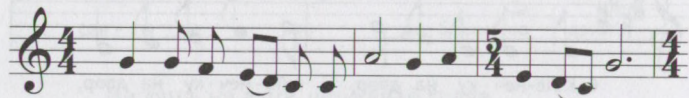
♩ = 112

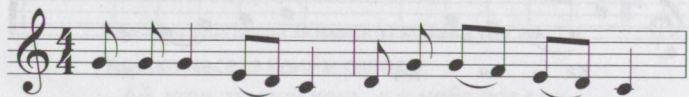
1. Е - ха - ла ка - лі - да з По - ла - цку, з По - ла - цку

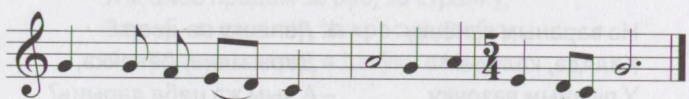
2. на сі - вен(і) - кім ко - ні - чку, ко - ні - чку.

4. — Чым бу - дзіш, Ва - ні - чка, да - ры - ці, да - ры - ці?

5. А ці жо - нка - ю, а ці пшо - нка - ю,

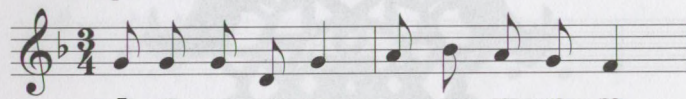
ці ма - ла - до - ю Ма - ні - чкай, Ма - ні - чкай?

Ехала каліда з Полацку, з Полацку
На сівенькім конічку, конічку,
На маляваным вазочку, вазочку.
Заехала каліда к Ванічку, к Ванічку.
— Чым будзіш, Ванічка, дарыці, дарыці?
А ці жонкаю, а ці пшонкаю,
Ці маладою Манічкай, Манічкай?

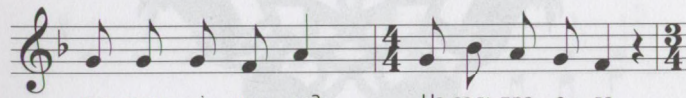
Го-го-го, каза

Калядная

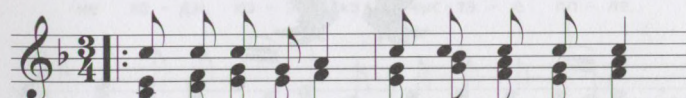
Мерна

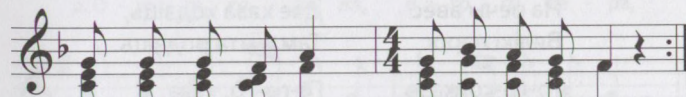
1. Го - го - го, ка - за, го - го - го, шэ - ра,

дзе рож - кі дзе - ла? — На соль пра - е - ла.

2. Го - го - го, ка - за, го - го - го, шэ - ра,

лезь, ка - за, на печ, па - ка - жы ча - пец.

Го-го-го, каза,
Го-го-го, шэра.
Дзе рожкі дзела?
— На соль праела.

Го-го-го, каза,
Го-го-го, шэра.
Лезь, каза, на печ,
Пакажы чапец.

Го-го-го, каза,
Го-го-го, шэра.
Лезь, каза, на кут,
Пакажы хамут.

Го-го-го, каза,
Го-го-го, шэра.
Лезь, каза, на пол,
Пакажы хахол.

Го-го-го, каза,
Го-го-го, шэра.
На печы авёс
Вялікі парос.

Го-го-го, каза,
Го-го-го, шэра.
На палу жыта
Пачкамі звіта.

Го-го-го, каза,
Го-го-го, шэра.
А ў тым жыце
Перапёлачка.

Го-го-го, каза,
Го-го-го, шэра.
Вывела дзеці,
Міла глядзеці.

Го-го-го, каза,
Го-го-го, шэра.
Дзе каза ходзіць,
Там жыта родзіць.

Го-го-го, каза,
Го-го-го, шэра.
Дзе каза рогам,
Там жыта стогам.

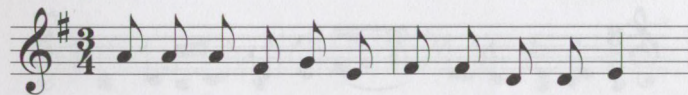
Го-го-го, каза,
Го-го-го, шэра.
Дзе каза нагой,
Там жыта капой.

Го-го-го, каза,
Го-го-го, шэра.
Дзе каза хвостом,
Там жыта кустом.

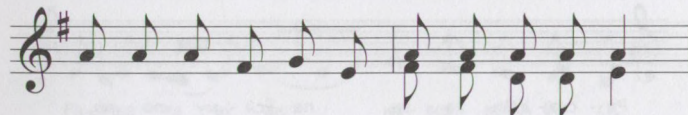
О-го-го, коза жэ, о-го-го, сера

Калядная

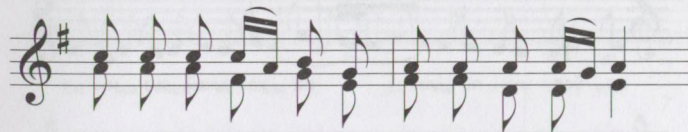
$\text{♩} = 86$

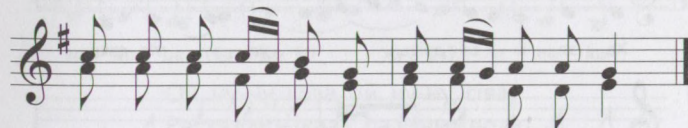
1. О - го - го, ко - за жэ, о - го - го, се - ра,

не хо - дзі, ко - за, жэ ўчыс - та - е по - ле.

2. О - го - го, ко - за жэ, о - го - го, се - ра,

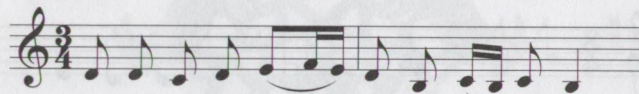
ўчыс - та - му по - лі жэ там жы - то рос - це.

О-го-го, коза жэ, о-го-го, сера.
Не ходзі, коза, жэ ў чыстэе поле.
О-го-го, коза жэ, о-го-го, сера.
У чыстаму полі жэ там жыто росце.
О-го-го, коза жэ, о-го-го, сера.
Дзе коза рогам(ы), там жыто стогам.
О-го-го, коза жэ, о-го-го, сера.
Дзе коза топ-топ(ы), там жыто сем коп.
О-го-го, коза жэ, о-го-го, сера.

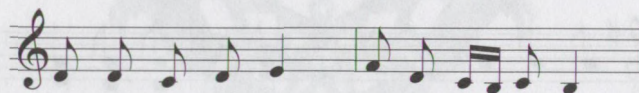
Ой, ну-ну, коза

Калядная

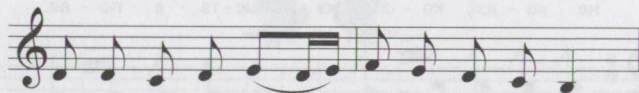
♩ = 92

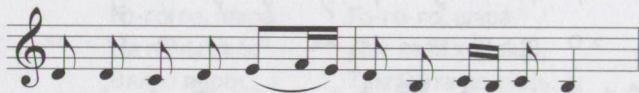
Ой, ну - ну, ко - за, ой, ну - ну, сі - ва.

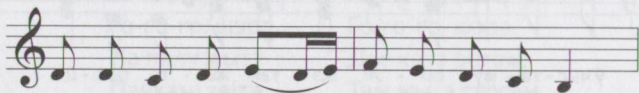
Ра - ска - дзісь, ка - за, па ўся - му по - лю,

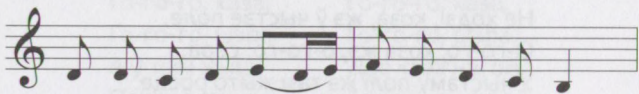
па ўся - му по - лю па ха - джай - ска - му.

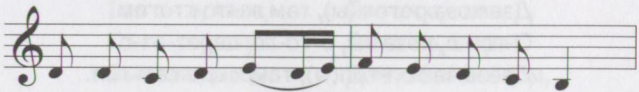
Ха - зя - ін ся - дзіць, на ка - зу гля - дзіць,

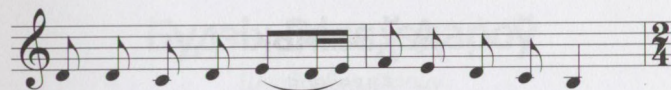
я - го жо - на - чка на жу - ра - вель - ку.

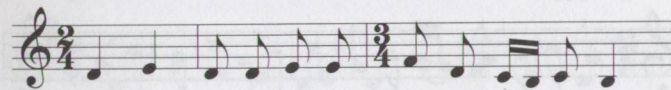
— За - па - лі све - чу да йдзі да кле - чу.

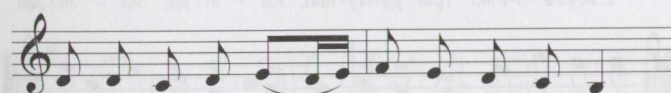
За - зі - рні ў ку - ток, там ста - іць шма - ток.

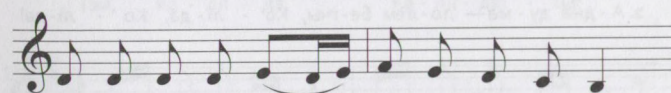
На - шам жу - раў - лю не мно - га трэ - ба.

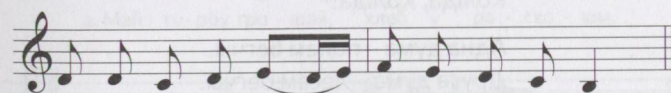
Сем печ, пе - ра - пе - чы рэ - ша - та аў - са.

Рэ - ша - та аў - са, на - верх каў - ба - са,

бо - чка пша - ні - цы да па - ля - ні - цы,

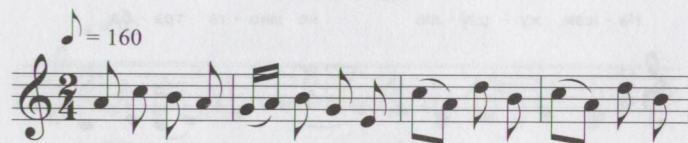
во - зе - ра ва - ды жу - раў - ля па - іць.

Ой, ну-ну, коза, ой, ну-ну, сіва,
Расхадзісь, каза, па ўсяму полю,
Па ўсяму полю, па хаджайскаму.
Хазяін сядзіць, на казу глядзіць,
Яго жоначка на журавельку.

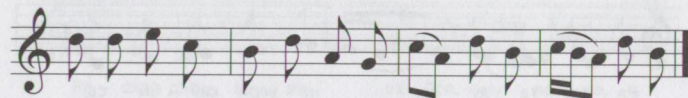
— Запалі свечу да йдзі да клечу!
Зазірні ў куток, там стаіць шматок.
Нашам жураўлю не многа трэба:
Сем печ, перапечы, рэшата аўса,
Рэшата аўса, наверх каўбаса,
Бочка пшаніцы, да паляніцы,
Возера вады жураўля паіць.

А ў заінькі

Калядная

1. А ў за - і - нькі тры ду - му - шкі. Ко - лі - да, Ко - лі - да!

2. А - дна ду - ма — по - лем бе - гчы, Ко - лі - да, Ко - лі - да!

А ў заінькі – тры думушкі.
Коліда, Коліда!*

Адна дума – полем бегчы.
Друга дума – лесам бегчы.
Трэця дума – морам плыці.

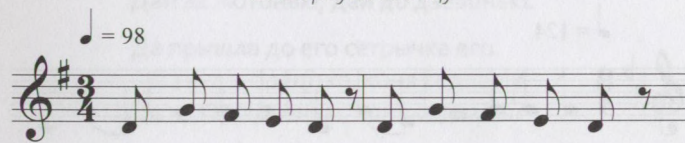
Полем бегчы – стральцы заб'юць.
Лесам бегчы – ваўкі з'ядуць.
Морам плыці – утапіцца.

Гаспадыня, не лянися,
Каля печы павярніся.
Кішка – з печы, кілбаса – з клеці.
Будзе зайку што пад'есці.

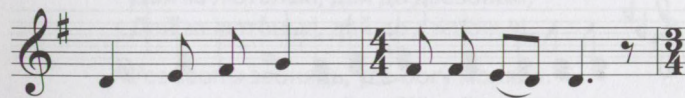
*Прыпеў «Коліда, Коліда!» паўтараецца пасля кожнага радка.

Будзь, Вася, здароў

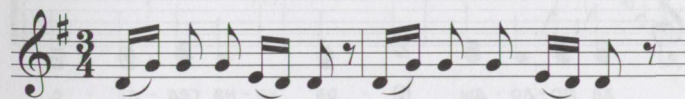
Шчадроўка хлопцу

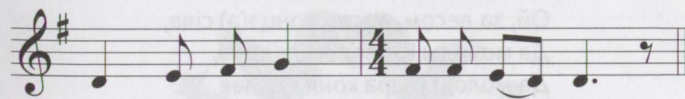
1. Будзь, Ва - ся, зда - роў, як ры - жык ба - роў.

Гэй, Ка - ля - да, Ка - ля - дзі - ца!

2. Май то - рбу гро - шай, хлеб у ра - ско - шы.

Гэй, Ка - ля - да, Ка - ля - дзі - ца!

Будзь, Вася, здароў, як рыжык бароў.
Гэй, Каляда, Калядзіца!*

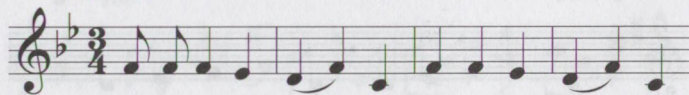
Май торбу грошай, хлеб у раскошы.
Май усяго даволі, а бяды ніколі.
Стары год канчаем, новы пачынаем
З ранняю вясною, з буйнаю травою,
З збожжам каласістым, з ярным ядраністым,
З цёплым летам ды громным пры гэтам,
З сонейкам ясным, з долічкай шчаснай.

*Прыпеў «Гэй, Каляда, Калядзіца!» паўтараецца пасля кожнага радка.

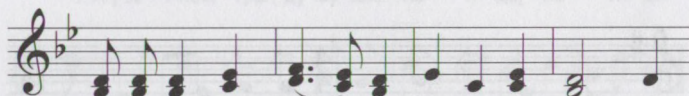
Ой, за лесом, лесом

Калядная

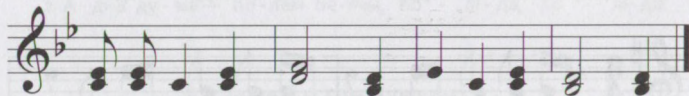
$\text{♩} = 124$

Ой, за ле-сом, ле - сом сон-ца сі - я - е,

да мо-ло - ды Ю - ра ко-ня сед-ла - е,

да мо-ло - ды Ю - ра ко-ня сед-ла - е.

Ой, за лесом, лесом сонцэ(а) сіяе,
Да молоды Юра коня седлае,
Да молоды Юра коня седлае.

Да прыйшоў до его баценько его.
– Да куда, сыночок, коня седлаеш,
Да куда, рідненькі, коня седлаеш?

– Седлаю, баценько, седлаю, рідненькі,
Дай за лютонькі, дай до дзевонькі,
Дай за лютонькі, дай до дзевонькі.

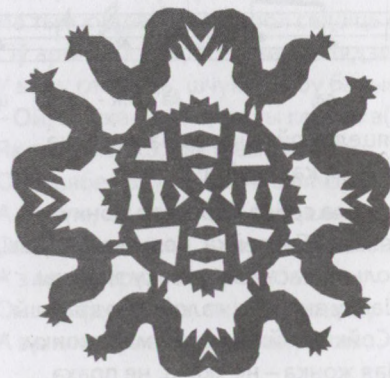
Да прыйшла до его матэнька его.
– Да куда, сыночок, коня седлаеш,
Да куда, рыдненькі, коня седлаеш?

– Седлаю, матэнько, седлаю, рідненька,
Дай за лютонькі, дай до дзевонькі,
Дай за лютонькі, дай до дзевонькі.

Да прыйшла до его сетрычка его.
– Да куда, брацітко, коня седлаеш,
Да куда, рідненькі, коня седлаеш?

– Седлаю, сестрэнька, седлаю, рыдненька,
Дай за лютонькі, дай до дзевонькі,
Дай за лютонькі, дай до дзевонькі.

Усе званы звоняць, усе Богу моляць.
Да міло над ранней сонейко ўсходзіць,
Да міло над ранней сонейко ўсходзіць.

Ляцела сойка чэраз наша сёлка

Калядная

$\text{♩} = 116$

1. Ля - це - ла сой - ка чэ - раз на - ша сё - лка,
ка - лі - да, ка - ля - дзі - ца!

2. У - ха - пі - ла сой - ка Ся - рге - е - ву жо - нку,
ка - лі - да, ка - ля - дзі - ца!

Ляцела сойка чэраз наша сёлка,
Каліда, калядзіца!*

Ухапіла сойка Сяргееву жонку.
Бяжыць Сяргейка, полы закасаўшы,
Полы закасаўшы, шапку зняўшы.
Шапку зняўшы, галоўку задраўшы.
— Сойка, сойка, аддай маю жонку.
Мая жонка — не ткаха, не праха,
Не ткаха, не праха, ў хаці расціраха.

* Прыпеў «Каліда, Калядзіца!» паўтараецца пасля кожнага радка.

Ой, стаіць явор

Калядная

$\text{♩} = 68$

Ой, ста-іць я - вар тон - кі, вы - со - кі,
Свя-ты ве - чар, тон - кі, вы - со - кі!

Ой, стаіць ява(о)р, тонкі, высокі,
Святы вечар, тонкі, высокі!*

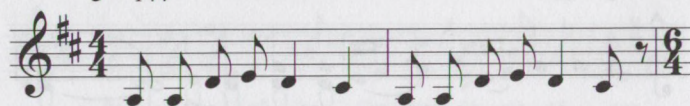
Тонкі, высокі, ўверсе кудравой.
На тым кудравом сіў арол седзіць.
Сіў арол седзіць, ўсё ў ваду глядзіць.
У ваду глядзіць, шчуку-рыбу бачыць.
— Ой, шчука-шчука, як ты глыбока(о).
Як ты глыбока, так я висока(о).
Ой з цябе, шчука, смачна вячэра,
А з мяне, орла, м'ягка пасцеля.
Ой з цябе, шчука, чашую здымаюць,
А з мяне, орла, пер'я скубаюць.
Ой з цябе, шчука, смачная юшка,
А з мяне, орла, м'ягка падушка.

*Рэфрэн «Святы вечар» паўтараецца пасля кожнага радка з другім яго паўвершам.

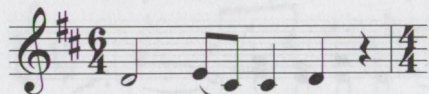
Да на Дунаечку

Шчадроўка

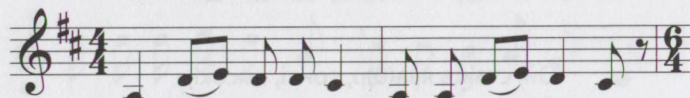
♩ = 144

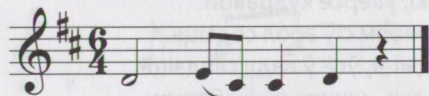
1. Да на Ду-на - е - чку, да на бе-рэ-жэ - чку,

Шчо - дры ве - чор!

2. Там ла - ста-во-чка ды й ку - па - ла - ся,

Шчо - дры ве - чор!

Да на Дунаечку, да на берэжэчку,
Шчодры вечор!*

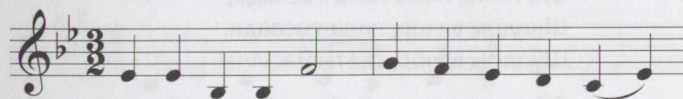
Там ластаво(а)чка ды й купалася
Да к светому дзеньку прыбіралася.
Да к светому дзеньку, да к Васіллеюку,
А к другому жа к Новаму году.

*Прыпеў «Шчодры вечор!» паўтараецца пасля кожнага радка.

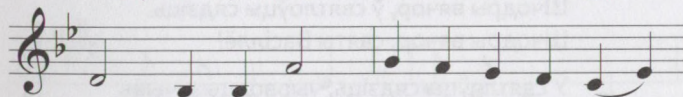
Ой, няма, няма

Шчадроўка

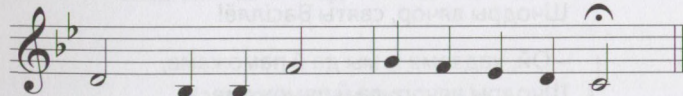
♩ = 108

Ой, ня - ма, ня - ма па - на - го - спа - да,

шчо - дры вя - чор, па - на - го - спа - да,

шчо - дры вя - чор, свя - ты Ва - сіл - лё!

Ой, няма, няма пана-госпада,
Шчодры вячор, пана-госпада.
Шчодры вячор, святы Васіллё!

Ой, няма, няма – у гуменцы сядзіць,
Шчодры вячор, у гуменцы сядзіць.
Шчодры вячор, святы Васіллё!

Ў гуменцы сядзіць, піражкі пячэ,
Шчодры вячор, піражкі пячэ.
Шчодры вячор, святы Васіллё!

– Ой, хадзема ж мы да й паможама,
Шчодры вячор, да й паможама.
Шчодры вячор, святы Васіллё!

Ці не даш жа нам хоць па піражку,
Шчодры вячор, хоць па піражку.
Шчодры вячор, святы Васілле!

Ой, няма, няма пана-госпада,
Шчодры вячор, пана-госпада.
Шчодры вячор, святы Васілле!

Ой, няма, няма – ў святлоўцы сядзіць,
Шчодры вячор, ў святлоўцы сядзіць.
Шчодры вячор, святы Васілле!

Ў святлоўцы сядзіць, чырвонцы лічыць
Шчодры вячор, чырвонцы лічыць.
Шчодры вячор, святы Васілле!

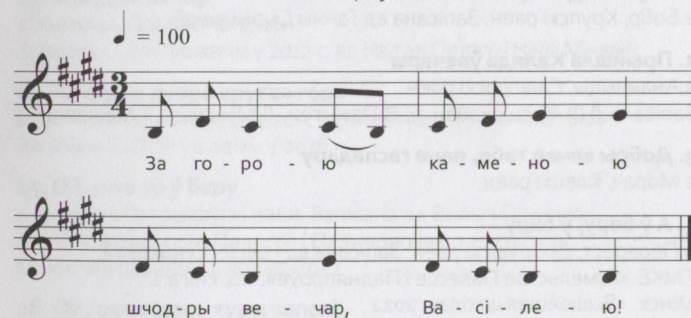
– Ой, хадзема ж мы да й паможама,
Шчодры вячор, да й паможама.
Шчодры вячор, святы Васілле!

Ці не даш жа нам хоць па чырвонцу,
Шчодры вячор, хоць па чырвонцу.
Шчодры вячор, святы Васілле!

За горою каменою

Шчадроўка

За горою каменою
Шчодры вечар, Васілею!*

Стоіць церковь с трох верхамі,
З трох верхамі, с трох вокнамі.
Одзін вершык – ясён месяц,
Другі вершык – ясна зорка,
Трэці вершок – яснэ сонцэ.
Ясен месяц – сам господар,
Ясна зорка – яго жонка,
Яснэ сонцэ – сам Господ Бог.

*Прыпеў «Шчодры вечар, Васілею!» пайтараецца пасля кожнага радка.

Звесткі пра песні

1. Ай, калядачкі, нашы нежачкі

в.Бобр, Крупскі раён. Запісана ад Ганны Сырыцынай.

2. Прыйшла Каляда ўвечары

в.Ананчыцы, Салігорскі раён.

Запісала Л.Ф. Касцюкавец ад В.Пажыган, Л.Міхнавец, Т.Міхнавец.

3. Добры вечар табе, пане гаспадару

в.Морач, Клецкі раён.

4. А ў бару, ў бару

в.Перарост, Добрушскі раён. Запісана ад Надзеі Судакавай.

ТМКБ «Гомельскае Палессе і Падняпроўе», т.6, кніга 1.

Мінск, «Вышэйшая школа», 2012

5. Святы Мікалай

в.Лядзец, Столінскі раён. Запісана ў 1983 г. ад Я.Р. Майсак, Г.Я. Глушко.

«Вянок беларускіх народных песень», Мінск, «Навука і тэхніка», 1988

6. По канец стала седзіць Мікола

в.Вароніна, Жыткавіцкі раён. Запісана ад Марыі Лузай.

ТМКБ «Гомельскае Палессе і Падняпроўе», т.6, кніга 1

Мінск, «Вышэйшая школа», 2012

7. Нова радасьць стала

Партытура і тэкст з «Беларускага духоўнага спеўніка».

8. Неба і Зямля

Гарманізацыя псалма зроблена М.Шчагловым-Куліковічам.

9. А ўчора зь вячора

Партытура і тэкст з «Беларускага духоўнага спеўніка».

10. Добры вечар, шчодры вечар

г.Столін, Брэсцкая вобласць. Запісана ад В.П. Мельнік у 1961 г.

«Вянок беларускіх народных песень», Мінск, «Навука і тэхніка», 1988

11. Добры вечар тому

в.Шутаўчы, Смаргонскі раён.

ТМКБ «Гродзенскае Панямонне»

Мінск, «Вышэйшая школа», 2006

12. Ходзіло-блудзіло сэмсот малойцэв

в.Клятная, Пінскі раён.

13. Шчодры вэчор

в.Заверша, Драгічынскі раён.

Запісана С.Доўгушавым у 2012 г. ад Надзеі Супрун і Ніны Міневіч.

14. Посярод двора крутая гора

в.Дзятлавічы, Лунінецкі раён. З рэпертуару гурта «Вытокі».

Запісана С. Доўгушавым у 2016 г.

15. Ой, што то ў бару

в.Залессе, Петрыкаўскі раён. Запісана ад Вольгі Ганусевіч.

ТМКБ «Гомельскае Палессе і Падняпроўе», т.6, кніга 1

Мінск, «Вышэйшая школа», 2012

16. Ой, рана-рана куры запелі

в.Моладава, Іванаўскі раён.

Запісаў В.Д. Ліцвінка ў 1982 г. ад М.В. Таўсцялёвай.

«Вянок беларускіх народных песень», Мінск, «Навука і тэхніка», 1988

17. Ой, рана, рана

в.Красніца, Чачэрскі раён. Запісана ад Г. Ксяндзовай і Г. Ісачанка.

ТМКБ «Гомельскае Палессе і Падняпроўе», т.6

Мінск, «Вышэйшая школа», 2012

18. А ў ляску, ў ляску

в.Акцябр, Буда-Кашалёўскі раён. Запісана ад Г.Грыцовай і Т.Чарняцовай.

ТМКБ «Гомельскае Палессе і Падняпроўе», т.6, кніга 1

Мінск, «Вышэйшая школа», 2012

19. На луцэ, на луцэ, шоўкавай траве

в.Стаўбун, Веткаўскі раён.

Запісана ў 1985 г. ад М.Л. Зуевай, А.Л. Фяськовай, М.Д. Таранавай,

Л.П. Грамадцовай, Ф.Ф. Халюковай, М.П. Чуяшовай, З.Д. Бураковай.

«Вянок беларускіх народных песень», Мінск, «Навука і тэхніка», 1988

20. На вараным канёчку

Полацкі раён. З рэпертуару гурта «Варган».

21. Ехала Каліда з Полацку

в.Меліхава, Сенненскі раён.

Запісана ў 1973 г. ад Апанасі Змітраўны Шарэнды

22. Го-го-го, каза

Са зборніка М.Равенскага «Харавыя творы», сшытак 2.
Мінск «Тэхналогія», 2017
Нотны запіс зроблены М.Равенскім у 1940-х гадах. Песня занатавана кампазітарам у сшытку фальклорных запісаў 1949 г. за N49.

23. О-го-го, коза жэ, о-го-го, сера

в.Тонеж, Лельчыцкі раён, Гомельская вобл.
Запісала З.Мажэйка у 1977 г. ад тонежскага жаночага гурта.

24. Ой, ну-ну, коза

в.Лутоўе, Жыткавіцкі раён. Запісаў Ю.Выдронак у 2002 г.

25. А ў заінькі

в.Канчаны, Верхнядзвінскі раён.
Э 1986. ФЭ 646225, БГАМ
З Аўдыёатласу «Каляндарна-песенная традыцыя паўночнабеларускага рэгіёну ў экспедыцыйна-палявых запісах Т.С. Якіменкі».

26. Будзь, Вася, здароў

в.Седча, Пухавіцкі раён. Запісана Т. Варфаламеевай ад Клаўдзіі Несцяронак.
ТМКБ «Цэнтральная Беларусь», т.5, кніга 1. Мінск,
«Вышэйшая школа», 2010

27. Ой, за лесом, лесом

в.Вялікая Гаць, Івацэвіцкі раён.

28. Ляцела сойка чэраз наша сёлка

в.Ржаўка, Бешанковіцкі раён. Запісана ад Лідзіі Іванаўны Кухто ў 1973 г.

29. Ой, стаіць явор

в.Гарадзяцічы, Любанскі раён. Запісана ад Раіны Слівец, Вольгі Цішка.

30. Да на Дунаечку

в.Вароніна, Жыткавіцкі раён. Запісана ад Марыі Лузай.
ТМКБ «Гомельскае Палессе і Падняпроўе», т.6
Мінск, «Вышэйшая школа», 2012

31. Ой, няма, няма

в.Дуброва, Светлагорскі раён. Запісана ад П.М. Дайнекі.
«Вянок беларускіх народных песень», Мінск, «Навука і тэхніка», 1988

32. За горою камяною

в.Чэрніцы і Пагост, Петрыкаўскі раён.

ЗМЕСТ

Ай, калядачкі, нашы нежачкі	3
Прыйшла Каляда ўвечары	4
Добры вечар табе, пане гаспадару	5
А ў бару, ў бару	6
Святы Мікалай	8
По канец стала седзіць Мікола	9
Нова радасьць стала	10
Неба і Зямля	12
А ўчора зь вячора	15
Добры вечар, шчодры вечар	17
Добры вечар тому	18
Ходзіло-блудзіло сэмсот малойцэв	19
Шчодры вэчор	20
Посярод двора крутая гора	21
Ой, што то ў бару	22
Ой, рана-рана куры запелі	23
Ой, рана, рана	24
А ў ляску, ў ляску	25
На луцэ, на луцэ, шоўкавай траве	26
На вараным канёчку	27
Ехала Каліда з Полацку	28
Го-го-го, каза	29
О-го-го, коза жэ, о-го-го, сера	31
Ой, ну-ну, коза	32
А ў заінькі	34
Будзь, Вася, здароў	35
Ой, за лесом, лесом	36
Ляцела сойка чэраз наша сёлка	38
Ой, стаіць явор	39
Да на Дунаечку	40
Ой, няма, няма	41
За горою камяною	43
Звесткі пра песні	44

Выданне для вольнага часу

КАЛЯДНЫ СПЕЎНІК

Адказы за выданне Ігар Віркоўскі

Укладанне: Сяржук Доўгушаў

Расшыфроўка нот: Аляксандр Ясінскі

Набор нотнага матэрыялу: Ганна Канстанцінава

Падрыхтоўка і набор тэкстаў: Сяржук Доўгушаў

Уступны тэкст: Яніна Грыневіч

Рэдактар: Эла Кулеш

Дызайн, шыхтаванне: Святлана Клепікава

Ноты, якія ўзяты з розных крыніц, у зборніку пададзены ў рэдакцыі, накіраванай на ўніфікацыю матэрыялу і больш лёгкае яго ўспрыманне шырокім колам карыстальнікаў

У аздабленні кнігі выкарыстаны матывы традыцыйных падляшскіх і палескіх выцінак. У аздабленні вокладкі выкарыстаны фотаздымак М. Лешчанкі

Падпісана да друку 09.12.2020.

Фармат 70х100/32. Папера афсетная. Друк афсетны.

Гарнітура Corbel. Ум. друк. арк. 1,95.

Наклад 2000 ас.

Замова № 3388.

Таварыства з абмежаванай адказнасцю «Медіал»

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца, вытворцы і распаўсюдніка друкаваных выданняў № 1/208 ад 07.03.2014
вул. Караля, 9-118, 220004, г. Мінск, Рэспубліка Беларусь

Надрукавана ў друкарні «Поліграфт»,

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца, вытворцы і распаўсюджвальніка друкаваных выданняў
№ 2/14 ад 21.11.2013 года.

вул. Кнорына, 50, корп. 4, п. 401а, 220103, г. Мінск,
Рэспубліка Беларусь

ISBN 978-985-7229-39-0

9 789857 229390

T

TRADYCJA

